

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravníštvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hátv. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnina.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Slov. otroci, slov. šola!

Da je šola zavoljo otrok, ne pa otroci zavoljo šole, je jasno in nič manj, da je le tisto poučevanje dobro, ki je učencem primerno. To zna vsakdo in le nemškutarija je toliko slepa, da tega ne izprevidi; zato pa pameten človek ne more biti nemškutar in ako je, dela to iz samopridnih namenov in zasluži naše zaničevanje. Žal, da še nam ne izmanjkuje nemškutarjev in tudi po ljudskih šolah se ona še vedno šopiri na veliko škodo slov. otrok. Pametni stariši to tudi prepoznajo kmalu, ali kako čejo od svojih otrok to škodo odvrniti!

Do šolskih oblastij nima naše ljudstvo še veliko zaupanja in se torej do njih le redko kedaj obrne. To pa ni prav, kajti gospoda je dolžna skrbeti, da se v šoli kaj doseže, ne pa čas in denar v njej trati za par nemških besedij, katere vtepa učitelj otrokom v glavo. Ali tudi stariši so dolžni svojim otrokom priskrbeti pouka, kateri jim je v resnici na korist in če ga torej ni v domači šoli, obrniti se je do višjih oblastij in prositi jo pomoči. Kdor trka, njemu se odpre.

V našem listu smo že nekatere kratí govorili o ljudski šoli pri Sv. Petru blizo Radgone. Na njej je bilo marsikaj narobe, nekaj zato, ker se ni godilo v duhu postave, nekaj pa tudi zato, ker poučevanje ni imelo uspehov, kakor jih gosposka pričakuje ali tudi tirja od šole. Na tej šoli je bilo treba pomoči. Dnes pa se nam piše o njej to-le: Z veseljem vam poročam, da je konec nemškutarije v tej šoli. Z zlatimi črkami si bomo teden v okrajno kroniko zapisali, v katerem je čislani gospod Raner končeval brezpametno početje tega »lehrkörperja«; dneva še nam ni moči izvedeti, kedaj se je to zgodilo, ali tudi to bomo izvedeli. Gospod nadzornik Ivan Raner se je obnesel kot možak skoz in skoz. On je pokazal, da ima še čút za slovensko mladino, njemu gre čast za to, dokler je Slovencev v Gornji Radgoni, saj je javno priznal, da se je nam do zdaj krivica godila. Da je ta šola slovenska postala, nam je ljubše, kakor Bog vé, katero darilo. Zadnji čas je slovensko učiteljstvo imelo mnogo zagotovil, da ga on mnogo bolj čisla, kakor nemčursko. Krono pa je on temu stavil s tem, da je perotnice »Orehovcu«, njegovemu gardistu in sploh »lehrkörperju« Sv. Petra porezal. Sliši se, da hodijo ti gospodje profesorji kot poparjena perotnina okoli in zdi se nam, da so mutasti, ali »Orehovec« ne more molčati ter še išče po Radgoni pomoči zoper ukaz šolske oblasti. Upajmo, da zastonj.

Tako dopisnik in končno dostavlja še željo in prošnjo. Gospod nadzornik je sicer pokazal enemu učitelju pot v »rajh«, kako bi bilo, ako mu bi precej »poštno karto« podaril, da se bolj gotovo odpelje! Ako

je ta »profesor« iz naše šole, drugih pa nam ne bo težko v nove »razmere« vpeljati!

S tem pa zdaj še nismo pri kraju. Gospod nadzornik, dela je še mnogo; zdaj pridejo še druge šole Gornje-Radgonskega okraja, pa tudi Ptujskega, mestna šola v Ptujú itd. na vrsto. Na njih še ni vse v redu. Kakor se vidi, ima dopisnik veliko zaupanje do g. okr. nadzornika in mi želimo, da po pravici.

Slovenci in vlada.

(Govor dr. Lavoslava Gregoréca v 255. seji drž. zhora.)

(Dalje.)

Gospod pl. Plener je že videl bližati se slovansko zavezo in grof Wurmbrand je zrl Avstrijo razkosano v departemente. A glej, tu pride prav nenadoma rešitelj, ne morda Sobieski II., kakor je bil tedaj zapisan, ampak v prvi vrsti grof Hohenwart, kakor deus ex machina, ki se je sporazumel z gospodom pl. Plenerjem gledé padca grofa Taaffeja. Potem so se pridružili Poljaki in zdaj je seveda bil grof Taaffe, njegovo ministerstvo in volilna reforma na tleh. Pal je baš isti trenotek, ko je najmanje zaslužil. Njegova volilna reforma bi bila baš pripravna, da uniči sedanji židovski liberalizem, da odstrani nasprotnike katoliške Avstrije in ustanovnike brezverske šole in drugih verskoliberalnih zakonov, da napravi med narodi mir ter začne pripravljati pot pravi socijalni reformi s tem, da se dovoli pristop v parlament tudi nižjim slojem ljudstva. To se je preprečilo. Ob jednom je grof Hohenwart ukrenil najhuje, kar se da misliti za nas, s tem, da je zopet postavil na vladno krmilo nemške liberalce.

Gospoda moja! Ko bi bil zmagalec grofa Taaffe sam prijel za državno krmilo, ko bi bil on postal predsednik, ali ako bi bil v novi kabinet pozval tudi dva konservativna parlamentnika, kakor so storili Poljaki in Nemci, kar jim ne zamerim, imeli bi se mi Jugoslalani manj spodtikati nad koalicijo. To pa se ravno ni zgodilo. Grof Hohenwart ni postal ministerski predsednik. Zakaj? Tega ne bodem preiskoval. Od konservativne stranke ni prišel noben parlamentnik v kabinet, na Jugoslovane pa se še celo mislilo ni. Zato smo dobili izrecno nemško-liberalno vlado, ministerstvo Plener, imenovano Windischgraetz, drugo izdanje ministerstva Lasser, imenovano Auersperg. Izgovori nekaterih konservativnih listov ne veljajo tu nič. Grof Falkenhayn je gotovo dobrohoten star gospod in gotovo konservativen mož, ali po mojem mnenju je on v tem kabinetu samo konservativen epitheton ornans, ministerski Ulysses; nasprotno pa se bode grof Sbhönborn nove situacije kmalu tako privadil, kakor znata na primer konser-

vativni »Grazer Volksblatt« proslavljati z »Neue Freie Presse« sedanjo koalicijo ter hvaliti kot nekaj non plus ultra politične modrosti. Ostanek pa je v sedanjem kabinetu, in ta je glavni delež, odločno nemško liberalen in gospod pl. Plener njegova duševna glava. Gospod pl. Blener pa je že per se program, on je liberalno Manchesterstvo in bojevnik proti Slovanstvu. V dokaz prvega je nam borza in židovsko časopisje, za drugo pa novi vladni program. To je vladalo veselje na borzi! »Neue Freie Presse« je pisala: »Imenovanje gospoda pl. Plenerja je bilo znamenje nikdar pričakovane kurznega povzdiga«. Radostno so razglašali židovski listi, da se bode novi finančni minister skoraj pojavil na borzi z novim državnim izposojilom 30 ali 100 milijonov. Jaz menim videti znamenja, da stojimo zopet pred začetkom narodno gospodarske povzdige, kakoršno smo že doživeli pod meščanskim ministerstvom in Lasserjem, imenovanim Auersperg. Poraz seveda tudi ne bode izostal. Pri tej priliki moram omeniti, kako zelo obžalujem, da se tako malo ozira na razlaganje spoštovanega kolega Schlesingerja. Včeraj je dokazal do pičice, kakošna nesreča nam preti, ako se sprejme izplačevanje v zlatu. Haec autem initia sunt dolorum.

Program, ki ga je razvila vlada, je prav Plener-Wurmbrandov. Ljudstvu ni prijazen, Slovanom pa gotovo sovražen. Že iz njenega kratkega obrisa nameravane volilne reforme se razvidi, da se namerava milijone državljanov, ki sedaj nimajo političnih pravic, združiti v jedno skupino, druge skupine pa pustiti pri življenju. Ali ravno ta sistem skupin se je svoječasnno izmislil in izvedel proti nam Slovanom.

Nova volilna reforma, ako pride kedaj k življenju, bode taka, da bode prikladna za nemške liberalce, zato se mi Jugoslovani ne moremo pridružiti tej koaliciji, da ne bodeмо sokrivi tega, kar bode prišlo. Vlada zahteva v svojem programu od svojih zaveznikov, naj pustijo vsa važnejša politična vprašanja. To domnevanje se lahko usili ravnokar nasičenim, ne pa še stradajočim. Italijani na primer in nemški liberalci so lahko popolnoma zadovoljni, ker imajo koristi od tega, da se njih sedanja politična posest razglasi za nedotakljivo in da stojijo njih prejšnji nasprotniki, ki so zdaj njihovi zavezni prijatelji, njim v bran.

Tem braniteljem se torej pripoveduje, naj pustijo v miru vsa važnejša politična vprašanja. Usiljuje se jim takorekoč piškav mir; pozabili naj bi za nekaj časa na programe, zahteve in želje volilcev svojih. Taki politični postni zapovedi in taki parlamentarni zapornici se mi Jugoslovani ne moremo udati nikdar. Zahteva, naj mirujejo večja politična vprašanja, je v prvi vrsti le nemškim liberalcem na korist. Pustimo zdaj Poljake v miru. Nemški liberalci pridobijo na času, in čas dobljen, vse dobljeno. Ti gospodje so se še-le vsedli v državno sedlo, hočejo se uriti v jahanju, za to pa je treba časa, in ako jim ga koaliranci pusté, bode se videlo, kako bo nemško-liberalna stranka ta čas mnogo previdnejše izkoristila, nego preje, da si vtrdi svoje stališče. Kadar bodo liberalci dovolj oboroženi, pokazali se bodo v svoji pravi podobi, ter pričeli odkrit boj ne samo proti Nenečcem in proti Slovanom, ampak tudi proti katoliški cerkvi. V tem oziru se ne smemo udati nikakim iluzijam.

Bližajočo nevihto naznanja v ostalem izgovoren, popolnoma nenavaden molk vladnega programa o najvažnejšem vprašanju naše države, o vprašanju narodne enakopravnosti. O tem ni niti besedice v vladnem programu. O tem desavouira slovesno sedanja vlada in odkrito celo prestolni govor Nj. Veličanstva cesarja, v katerem se z dobrohotnostjo spominja narodne enakopravnosti.

Dne 23. novembra vprašal sem začuden: Zakaj se je to izpustilo? Odgovorilo se mi je sledeče: V začetku je bil jeden odstavek o narodni enakopravnosti v vladnem programu, ta odstavek pa se je na pritisek ministra notranjih del črtal. Možno je, da se bode temu ugovarjalo, zato pripomnim takoj; da sem izvedel to notico po posredovanji odličnega člana češkega veleposelstva. Ta odstavek se je toraj črtal ali sploh popolnoma izpustil, in to je prav značilno za celo situacijo, v kakoršni smo zdaj.

Mi Slovani imamo toraj pravico, sklepati in misliti, da se vidi tej vladi važno vprašanje o narodni enakopravnosti že rešeno, seveda v zmislu gospoda pl. Plenerja in grofa Wurmbranda, znanega predlagalca nemškega državnega jezika. Kakoršna je ta rešitev, o tem sem našel prav interesanten komentar v »Grazer Tagespost«, ter ob jednem pripomnim, da je to journal grofa Wurmbranda. Ali vendar je tako! Tu je — in prosim za dovoljenje, da smem prečitati dotično mesto — v številki z dne 29. novembra 1893, tikajoče se izjave Jugoslovanov.

»Gospodom Jugoslovanom ni nič do enakopravnosti, ampak do zatiranja Nemcev. Nobenemu Jugoslovanu, nobenemu avstrijskemu Slovanu v obče se ni treba boriti za enakopravnost, ker avstrijsko Slovanstvo jo ima že davno. Dovolila se jim je v državnih zakonih in mnogoletna praksa jim je odstopila dozvole, ki daleč presegajo mejo pravice. V kolikor Slovan zahteva, kar mu gre po zakonu in pravici, se ne sme nič več pritoževati. Nemci žrtvujejo mnogo s tem, da dovolijo politiko miru in imajo popolno pravico zahtevati odškodnino za neizrekljivo škodo, katero jim je povzročil nesrečni sistem grofa Taaffeja. Bilo bi samo pravično, ako bi jo dosegli.« (Konec prih.)

Cerkvene zadeve.

Trije spomini iz Draždan.

(Konec.)

Kaj ne, dragi čitatelj, da se ti to dopade? O ko bi tudi pri nas v katoliški Avstriji tako bilo, potem bi verne slovenske matere manj pretakale grenke solze, kedar njih sinovi odhajajo k vojakom. Sicer so že tudi pri nas začeli bolj gledati na izpolnjevanje verskih dolžnostij pri vojaki, ker so lani v postu po nekaterih mestih imeli vojaki duhovne vaje in lani v jeseni so se začeli vojaški novinci podučevati v krščanskem nauku; pa samo s tem in da le jedenkrat na mesec pridejo k sv. maši, se še noben veren katoličan ne more zadovoljiti. Naj skrbé dotična oblastva, da bodo naši katoliški vojaki vsako nedeljo in zapovedan praznik spodobno pri sv. maši in pridigi; saj imajo vestno skrb za one bosenske vojake, ki so mohamedanske vere. Ako so vojaki zvesti Bogu, bodo tudi zvesti presvetlemu cesarju.

Pa ne samo vojaki, tudi naši slovenski mladeniči sploh naj se učé od Saksonskih vojakov, kako se naj vedejo pri službi božji. Morebiti bo ta ali oni naš mladenič dobil te vrstice pred oči. Ne zabi teh vrlih vojakov, o katerih to hvalo pišem. Obnašaj se ti in vsak tvoj vrstnik v cerkvi tako, kakor se spodobi za pravega kristjana! Sv. Martin, ki je bil v mladosti vojak, pozneje pa celo škof, se je ves tresel svete groze, kedar je prestopil cerkveni prag. »Kaj bi se ne tresel, je dejal ako premislim, da stojim pred veličastvom Najvišjega, pred Bogom in sodnikom.«

Po sv. opravilu si greva s prijateljem mesta ogle-

dat. Vse štacune so bile zaprte, razun onih, kjer se prodajajo jedila in pijače. Ogledala sva si dve ali tri luteranske cerkve, ki so nekdanje bile gotovo katoliške. V luteranskih cerkvah je vse tako dolgočasno in pustno, da je človek vesel, ako kmalu pride ven. Ko prideva mimo neke šole, vsipljejo se ven majhni otroci, stari kakih 7 let. Neki prav čeden in ljubezniv deček naju pozdravi, zato ga povpraševa, ali je katoličan ali protestant. Odgovori nama: »Jaz nisem katoliške vere, ampak evangeljske«. S tem odločnim veroizpovedanjem še se nama bolj prikupi. Vprašam ga tedaj dalje: »Danes je nedelja, ali ste danes imeli šolo?« Deček odgovori: »Ne; toda vsi učenci, stari do 8. leta, moramo vsako nedeljo o določeni uri v šolo priti, da z veroučiteljem molimo in sv. evangelje poslušamo; večji učenci pa gredo v cerkev«. Na to ga pohvaliva: »Ti si pridren in ljubezniv deček. Midva sva tukaj tujca, doma od tod več, kakor stopetdeset milj, tam doli, kamor v jeseni lastovke poleté. Le tako pridren bodi, midva se te bova rada spominjala«. Deček je veselo od naju odkakljaj, midva pa dalje gredoč se začneva pogovarjati o tem, kako sila potrebno je, da se otroci vadijo v rani mladosti spolnjevati svoje verske dolžnosti. Gospodje učenci, posebno vi, ljubljani stariši, skrbite za to, da bodo vaši otroci od 7. leta naprej redno hodili vsako nedeljo in zapovedan praznik k službi božji, kakor to zapoveduje druga cerkvena zapoved. Ne dajte se osramotiti od luterancev! Česar se Janezek navadi, to Janez tudi zna, lahko trdimo po znani prisloviči.

Česka pridiga v nemških Draždanah, tamošnji katoliški vojaki v cerkvi in ta učenec, to so moji najimenitnejši spomini iz Draždan.

Ta ali oni čitatelj bi utegnil pripomniti: »Prav zaradi Sikstinske Madone si se vozil iz Prage v Draždane. Ali ti ta ni ostala v posebnem spomini?« Pač, bil sem srečen, da sem dolgo časa v kraljevi galeriji slik gledal to krasno sliko in ta izvanredno sladke spomin je začrtan na dnu mojega srca; toda te podobe ne morem opisati, ker naravnost priznavam, da je za to moje pero preslabo. Mnogi učenjaki so o tej prečudovito lepi sliki pisali, pa popolnoma še je niso opisali. Kečdar se spominjam te slike, vzdihnem in z menoj vsak, kdor jo je kedaj občudoval: Koliko lepša mora biti v resnici nebeška Gospa in Kraljica! Kako neizmerno lepši še le njen Stvarnik! Da bi bili vredni oba gledati na vekov veke od obličja do obličja!« K.

Katoliško podporno društvo v Celji.

Katoliškemu podpornemu društvu v Celji, za vzdrževanje šole čč. šolskih sester, so nadalje darovali, oziroma letnino plačali sledeči p. n. udje: Fr. Ogradi, opat in župnik v Celju, 50 gld., Fr. Naprudnik, duhovnik v pokoju, 25 gld., Makolska Posojilnica 20 gld., Peter Erjavec, župnik v Trbovljah, Fr. Dovnik, dekan v Gornj. Gradu, Ant. Keržič, c. kr. prof. v Ljubljani, neimenovan v Celju po 10 gld., J. Kolarič, župnik na Paki po 6 gld., Ant. Balon, župnik na Vranskem, Jak. Krušič, župnik v Št. Anrdazu, Ant. Jaklič, c. in kr. voj. furat v Trstu, Ferd. Jahn, župnik v Št. Petru, dr. Lav. Gregorec, kanonik v Novi cerkvi, Valent Mikuš, kaplan v Št. Juriju, Jurij Šelih, kaplan v Novi cerkvi, Jan. Kunej, župnik v Rimskih toplicah, Ant. Ribar, župnik v Št. Vidu, Ant. Reich, c. kr. dež. oficijal, Fr. Zdolšek, župnik v Št. Juriju, Jož. Zidanšek, prof. bogoslovja v Mariboru, Fr. in Ana Dimec, posestnici v Medlogu, Fr. Kmecl, posestnik v Celju po 5 gld., Ferd. Kager, pasar, Makso Pleteršnik, c. kr. profesor v Ljubljani, Jern. Štabue, kaplan v Šmariji, Jak. Hribernik, špirituval v Mariboru, Julij Žigan, trgovec v Polzeli, dr. Jož. Pajek, kanonik v Mariboru, Fridr. Kukovič, kaplan v Konjicah, Val. Par, župnik v

Gotovljah, dr. Gust. Ipavc, zdravnik v Št. Juriju, Iv. Košar, župnik v Galiciji, po 3 gld., Mitevž Glinšek, župan 3 gld., Mitevž Kmecl iz Celja 2 gld. 40 kr., Mica Zadušak, hišinja, Mih. Gobec, posestnik na Babnem, Ana Strašek, Jozefa Lipovšek, posestnica v Medlogu, And. Urek, župnik na Polzeli, Jož. Flek, dekan v Jarenini, Mart. Gaberc, kapl. v Vojniku, Mih. Lendovšek, župnik v Makolah, Anton Belšak, župnik v Št. Petru, Matija Koren, župnik v Žalcu, po 2 gld., Jak. Zupanič, župnik v Št. Ožbaltu, 1 gld. Za božičnico so darovali blagi dobrotniki 201 gld. 87 kr. Bog povrni vsem!

Gospodarske stvari.

Društvo kmetovalec v Gotovljah.

Pri XIII občnem zboru, ki se je vršil dne 31. grudnia 1893 v gostilni gosp. J. Kopriva v Gotovljah, je bilo zbranih lepo število udov; naj Vam povzamem nekaj iz poročila društvenega tajnika.

Namen društva. — V vseh stanovih človeške družbe so nastopile druge razmere, kakor so bile nekedaj, tako tudi v kmetijstvu, katero je glavna podlaga celej državi. Le s pravim in umnim kmetijstvom, katero se mora povzdigniti, nam bode mogoče zadostovati zahtevam sedanjega časa. Sedaj pač torej ne velja več le z motiko in krampom obdelovati zemlje; število prebivalcev narašča od leta do leta, treba je tako zemljo z umnim obdelovanjem prisiliti k večji rodovitnosti. Sprevidele so v novejših časih razne dežele, da jim je skrbeti za kmetijski stan, da ne opeša in ne uboža. Davki vedno naraščajo, delavci zahtevajo večjo plačo od nekdanj, za omiko mladega ljudstva je treba skrbeti: za vse to pa je treba denarja in vse zahteva denarja od kmeta. Kje pa bo vzelo, če ne iz zemlje? Ona pa mu daja več le tedaj, ako jo umno in pridno obdeluje.

Skrbni domoljubi so zato začeli razširjevati dobre kmetijske knjige in časnike. Dežele ustanovile so si kmetijske družbe in razne kmetijske šole. Učenjaki posvetili so veliko svojih močij v to, da so po svojih lastnih skušnjah spisali kmetijske knjige in izdavalni kmetijske časnike. Nespametne so toraj misli nekaterih kmetov, da je vse prav, kar sami vedo in kar sami delajo. Trmoglavost ni na pravem mestu. Kmetovalčeva naloga je ta, da si pridobiva iz zemlje, katero obdeluje, več sadu in to ne le eno leto, temveč neprenehoma.

Če pa hoče kmetovalec to doseči, mu je treba, da je v kmetijski stroki vsaj nekaj izurjen in da pozna vsaj najvažnejše prirodne postave, od katerih je kmetijstvo odvisno, poznati mu je zemljo, podnebje, razno kmetijsko orodje, ter vedeti mora, kedaj in kako naj se vrše razna kmetijska dela. Umen gospodar vporabil bi naj na pravem mestu ne le svoje lastne izkušnje, temveč tudi tave izkušnje, katere so napravili drugi zanesljivi in pametni gospodarji. Dober gospodar poznal bi tudi naj vsaj najvažnejšs postave in postavne naredbe, ki se tičejo kmetijstva. Pomislimo le, koliko nepotrebnihi potovi do oblastnij, koliko denarja za nepotrebne pravde si gospodar lahko prihrani, ako le nekoliko pozna postave in druge postavne naredbe.

Enak namen ima tudi to naše društvo, namreč povzdigniti vse preživljajoče kmetijstvo. Res, da še nismo dosegli, Bog ve, kako veliko, pa nekaj vendar-le in če nam bode usoda mila zanaprej, kakor je bila dosedaj, bomo sčasoma vendar dosegli svoj veliki in blagi namen. Ker še to naše društvo obstoji le par let, pa danes ob priliki XIII. občnega zbora lahko že z veseljem poročam o napredku in obstanku društva.

Delovanje društva. — Društvo zboruje v teku tega leta danes četrto krat. Zborovanja pa so se vršila po naslednjem redu. Dne 29. prosinca X. občni zbor v gostilni gospoda Ivan Hausenbichler-ja v Žalci, s prav zanimivim govorom g. dežel. in okraj. živino-zdravnika Martin Jelovška o živinoreji sploh. Dne 28. maja XI. občni zbor v gostilni gospoda Ivana Kopriva v Gotovljah. Tukaj naj omenim podučljivi govor znanega strokovnjaka gospoda Antona Petriček o škodljivcih sadnega drevja. Dne 20. avgusta pa se je priredil izlet v Št. Pete, kjer se je vršil ob enem na vrtu g. Ivana Petrak XII. občni zbor, pri katerem nas je strokovnjaški podučeval g. potovalni učitelj J. Bele v večih panogah kmetijstva, posebno v narejanju sadnega mošta.

Odbor društva imel je tudi to leto 5 odborovih sej, po številu 14 do 18, v katerih je preresetoval o važnosti društvenih zadev. Pri teh imenoval je tudi odbor 10 častnih udov, zavoljo njih neprecenljivih zaslug in ti so: gosp. Tone Goršek, trgovec in orglavec v Gotovljah, gosp. Ivan Hausenbichler, veleposestnik v Žalci, č. g. Balant Par, kn. šk. duh. svetnik in župnik, č. g. Blaž Cilinšek, župnik v Zagorji, g. dr. Ivan Dečko, odvetnik in deželni poslanec v Celji, g. dr. Josip Srnec, odvetnik in deželni poslanec v Celji, gospod Martin Cilinšek, profesor v Ptuj, g. Tomaž Grah, sedaj učitelj na Spod. Ponikvi, g. Anton Petriček, učitelj v Žalci, g. Martin Jelovšek, dežel. in okraj. živinozdravnik v Braslovčah. (Konec prih.)

O plemenjenju krav in telic.

Kar se tiče naše živine, pač ni tolike sitnosti za gospodarja nobena druga stvar, kakor če se lepa, dobro rejena telica v svojem času ne lovi ali če še ne prestara krava ne vzame plemena.

Daleč na okrog povprašuje se in iščejo se zdravila vsake baže, gospodinja kuha kravi ali telici vse mogočne stvari, jo tako rekoč pita in pazi skrbno na njo, a žival le ne postane breja.

Pravi vzroki so v mnogih slučajih znotranje bolezni na onih delih ali organih, ki služijo in se rabijo v plemenjenje. Ti so ali premajhni, nedorasli ali čeznaravno veliki, če pa zblijo, so polni gnoja in sokrovice. Pri nekaterih telicah pa je neplodovitost že prirojena in tu ne pomaga nobeno zdravilo.

Navadno, smemo reči, večidel pa je to, da je krava ali telica predebela, predobro rejena. Tega morda marsikateri ne verjame, ali vsaj čudno se mu zdi. Pa temu je tako.

Organi, ki morajo pred vsem biti krepki, zdravi in čili, odebeltijo pri dobrem krmljenju najrajši in postanejo tako debeli, da so kar v mast zaviti. To pa ravno največ škoduje in telice, ki se predobro krmijo, se bodo pozno ali pa nikdar lovile.

Torej naj gospodar one telice, katere hoče imeti za pleme in krave, od katerih hoče dobro in veliko mleka dobiti, ne redi predobro, naj ne poriva pred nje najboljše in največ krme, ampak kolikor je prav. Ne le da mu potlej krme primanjkuje ali da mora druga živina zavoljo tega stradati, ne samo to, ampak neumestno, predobro krmljenje molznih krav in telic prinaša mu naravnost veliko škode in povzročuje marsikako zgubo ali vsaj zamudo. Lepih telet ne bo imel tako hitro v svojem hlevu!

Ribarija.

Ribji zarod bode oddajal samostalni ribarski odsek kranjske kmetijske družbe po teh-le cenah: 1.) Oplojene ikre ameriške šarene postrvi, tisoč po 4 gld. 50 kr. Šarenka se drsti meseca marcija, ikre pa se bodo v

cenó zaračunjenem zavoju razpošiljale meseca aprila. 2.) Izvaljen zarod od šarene postrvi, in sicer pred popolnim porabljenjem rumenjaka, tisoč ribic po 9. gold. 3.) Enoletne šarenke po 14 kr. 4.) Dveletne šarenke po 30 kr. 6.) Odrastle plemenske šarenke, ki se bodo uže drstile v marciji l. 1894. kg po 4 gold. Ker se ob konci meseca februarja in v pričetku meseca marcija najlaže poznajo mlečniki in ikernice, zato je takrat najboljši čas za naročitve. 6.) Enoletne potoške (domače) postrvi po 5 kr. 7.) Dveletne pa po 10 kr. Cene veljajo v ribogojnem zavodu na Studenci pod Ljubljano.

Sejmovi. Dne 4. februarja v Mariboru, na Dobrni, v Gornjem Gradu, pri Sv. Petru v Radgoni in v Vojniku. Dne 7. februarja v Celju in v Radgoni.

Dopisi.

Iz Hoč. (Raznoterosti.) Pri nas je vse podremano in zaspano. Pač pa je živo, kakor v mravljinjaku tam, kjer »ne bodi ga treba« svoje prijatelje in hlapce razveseljuje in navdušuje z žgano pijačo. Ko bi še ob nedeljah in praznikih ali vsaj med božjo službo ne bilo! Vendar za ljubim krajcarjem vse drvi. Hočane pa še tudi drugod črevelj tišči. Prostornega, primernega šolskega poslopja je treba. Zdajno je tako malo, da sta le prvi in drugi razred s poldnevnim podukom v njem. Kje pa je tretji, saj pač imamo tri učitelje? Predragi bralec, nikar se preveč ne čudi modremu vzgojevanju, s katerim naša šolska oblast osrečuje našo mladino. Tretji razred imamo menda edini Hočani v gostilni. Pritlično gostilna, nad njo šola. Že precej let se naši od občin v krajni šolski svet poslani očetje poganjajo za razširjenje šole. Načrtov bilo je že več. Pa vsi ti načrti so se zdrobili ob trmoglavosti moža, kateremu prostori v stanovanje odločeni niso nikdar dovolj prostorni. Bog ve, kaj bi vse rad imel. Morebiti salon za sprejem, potem enakega s perziškimi preprogami prevlečenega za kajenje, tretjega za igro itd., kakor jih ima velika gospoda. Naši žepi pa so zelo plitvi in povrh še malone večinoma suhi. Od kod toraj denarja za tako palačo? Toda moder mož ima vedno pri roki dober svet, posebno ako mu teče v žilah velikonemška kri in še celo ime priča, da so njegovi pradedi v velikanskih nemških gozdih na medvedovih kožah ležali in želod hrustali. Hajd toraj po denar tje, kjer je, k nemškemu šulvereinu po judeževе groše! Prodajmo slovensčino — vero damo na vrh — in za dobljene srebnike postavimo šolsko poslopje. Kaj ne, krasen svet! Izgled so nam dali Razvanjčani. Imajo krasno šolsko poslopje; v njegovih učilnicah prismuknjene bedake kot učence; na svojih posestvih pa vse polno dolgov. Nekdaj bili so v Razvanji najboljši kmeti, kar jih je bilo v Hočki župniji; kmalo pa bodo najslabeyši, če še niso. Eden je še trden, pa še tisti je veren Slovenec. Tako jih je osrečila šulvereinska šola. — Zatoraj mož poštenjaki, zastopniki vrlih slovenskih občin v krajnem šolskem svetu, ne dajte se premotiti od mož, kateri nimajo čustva ne za vaše krvavo prislužene krajcarje, ne ljubezni do vaših otrok, katere hočejo odtujiti maternemu jeziku ter jih vreči v žrelo nemškemu šulvereinu. Postavite šolo, kakoršno zamorete s svojim denarjem, ne pa s peklenskimi judeževimi groši, katere bode te morali prej ali slej z velikimi obrestmi vračati. Zahtevajte pa tudi pri sejah krajnega šolskega sveta slovenski zapisnik, katerega bode vsi dobro razumeli, da ne bo treba pri seji tolmača. Zgodilo se je namreč, da največi nemškutar ni razumel nemškega zapisnika ter je svojega soseda vedno

nadlegoval, naj mu po slovensko pove. Še enkrat toraj: pozor slovenski možje, da ne smuknete v nastavljeno nemškutarsko past ter vas šulvereinski maček ne dobi.

Iz Frama. Tudi mi nismo zadnji, če tudi le rerdko-kedaj o nas slišite. Veselica, katero jo v nedeljo priredilo tukajšnje bralno društvo pri g. Stampflu, kazala je, da je še življenja in poguma med nami dovolj, samo v časih ga je treba nekoliko buditi, da ne zadremlje. Nismo se nadjali, da nas bode toliko, vendar pa smo še marsikaterega kmeta pogrešali, ki nas drugači ne zapuščajo, da ne govorimo o ovih, katere smo navajeni pogrešati. Mične pesnice, domače, kakor umetne menjavale so z govori, katerih večina je bila namenjena ustanovitelju in blagemu podporniku našega bralnega društva, g. dr. P. Turnerju na Dunaju, odboru društva in našim ljubim gostom iz bližine in daljave. Na tem mestu še se enkrat zahvaljujemo onemu gospodu iz Gornje Polskave, ki nas je s svojim krasnim glasom in veselim srcem tako razveseljeval, da ga ne bomo pozabili. Ko smo mislili, da smo najbolje volje, pridejo nenadoma trije Ribničani, ki so na svojem potovanju tudi v naš kraj zašli. Najbrže se jim je naše veselje še prevelo zdelo, kajti začeli so nam prepevati o istej slabej predžličnej dobi, o iznajdbi žlic in burkelj in še o marsičem drugem, da ni bilo konca smehu. Nastopil pa je tudi tukajšnji tamboraški kvartet in nas iznenadil z mnogimi narodnimi pesmami. Obljubil nam je tudi, da nas hoče v prihodnje vrlo podpirati. Vsled tega in ker se nam je ta veselica tako dobro posrečila, kakor tudi zato, da nam naša vesela žila zopet ne zaspi, priredi društvo v kratkem enak večer, h kateremu že danes seosebno tudi ove vabimo, ki za sedaj vsled prevelikega dela, kojega imajo z luščenjem bučic, niso vtegnili priti. Tedaj na veselo in srečno svidenje!

Iz Petreške občine. (Volitve) spravijo navadno tudi v občini, ki je sicer mirna, kakor v postu, ljudi nekaj po konci. Tedaj se pokažejo tudi stranke, o katerih sicer ni kaj videti. Tako smo imeli tudi mi volitve v občinski zastop in potem v obč. svet. Pri zadnji ste se pokazali tudi pri nas dve stranki, ena za prejšnjega župana, druga pa za novega. V časih je pač treba tudi kaj obnoviti in kaj bi torej ne bilo tako tudi pri županstvu? Da napeljuje vsaka stranka vodo na svoj mlin, to je le naravno in to smo mi, petero nas je bilo, ali tudi naši nasprotniki so storili tako. Jaz mislim, da je to v redu, dokler se dela in govori pošteno; na naši strani se je godilo tako in ne damo si v tem ničesar očitati. Za sedaj je zmagala sicer nasprotna stranka, ali naj zna, da ji bomo gledali na prste v vsem, tudi pri obč. gospodarjenju. Slovenci pa smo, upam, vsi iz srca. Več besedij ni treba!

Iz Ljutomerske okolice. (Opozorujemo) slavne šolske oblasti, da se na šoli Sv. Petra pri Radgoni »šolska naznanila« že več kot 15 let otrokom v goli nemščini podajajo. Je-li šola nemška? Ali ne ve šolsko vodstvo, da imajo naznanila važni namen, stariše na napredek njih otrok v šoli opozorovati? Gotovo je torej, kakor mi je več starišev zagotovilo, da se za naznanila nihče ne zmeni. Je-li to tudi drugače mogoče? Ali bo deželni šolski svet kmalu in resnobno to nepravno vodstvo podučil, katere dolžnosti da ima in da je vodstvo slovenske šole! Mi zahtevamo, da se vsi zapisniki, »šolska naznanila«, sploh vsa javna pisma te šole v dobri, mi rečemo, v dobri slovenščini zvršuje. Bog pomози, da bo kmalu drugače, in da bo Orehovski godbi konec.

Od Sv. Lovrenca v Puščavi. (Dopisu) v tretji številki »Slov. Gosp.« imamo drugi farmani tudi nekaj dostaviti, in sicer to-le: Kar zadeva omenjene pretepe, obžalujemo jih mi z dopisnikom vred. Kaj moremo

farmani zato, če se ptuji petelini tukaj praskajo! Kar pa zadeva prenovljenje naše farne cerkve, smo ga vsi veseli. Hvaležni smo, in bodemo ostali veleč. gosp. župniku Toporišiču. Ali dopisnik je pozabil omeniti, kdo se je zato reč najbolj trudil. To so bili naš tačasni gosp. kaplan Vračun. Od hiše do hiše so po naših gorah hodili in denarje zbirali. Čast toraj, komur čast, pa tudi hvala, komur hvala! Sitnosti s cerkvenimi stoli, kakor jih dopis omenja, se nam kaj čudne zdijo, ker jih mi nimamo; akoravno smo nekateri prav daleč od cerkve doma, pa najdemo svoje plačane sedeže vedno prazne t. j. za nas pripravljene, kedar v cerkev pridemo. Če pa jih on ali kdo drug ne najde, tiči pač vzrok v čem drugem.

Iz Čadrama. (Konec.) Po svoji dolžnosti v smislu navdušenega opomina višipastirskega je odbor delal za dosego svojega namena, in si je 40 novih udov pridobil, ter šteje zdaj 1077 dobrotnikov, ki so le enkrat ali večkrat samo po 52 kr. za novo cerkev vložili. Društvo prejelo je z vplačanimi obrestmi vred lani 2300 gld. novih dohodkov in je že za 100 štrtinjakov apna, za lamanje kamenja in za opeko izdalo 1700 gld. Ne tako zdatno, kakor druga leta, so nas tuji dobrotniki podpirali, vendar smo, hvala Bogu, od njih dobili 344 gld. Ako bi nemški liberalni krivec se pri nekaterih ogrel za božjo čast in pravo omiko ljudstva, moglo bi se pri nas kaj več storiti. Za nas se spodobi lepa in prostorna cerkev, a za takošnjo imamo še res veliko premalo denarja, zato smo pač vnovič prisiljeni tudi na vrata za čast božjo vnetih domačih in tujih katoličanov trkati, da nas zdatno podpirajo in pomagajo kamen do kamena podlagati, dokler ne pozidamo lepe nove hiše božje, kajti z 20.000 gld. se da le tam še kaj čednega napraviti, kjer vsi farani skupno radi vse gradivo zastonj dajo, vožnje in ročna dela Bogu v čast opravijo in na druga ne mislijo, kakor da bi hitro lepo cerkev pred seboj videli. Takšnih dobrotnikov nam je treba, in tistih si bomo tudi prosili v novem letu.

Od Sv. Lovrenca ob kor žel. (Spomin) Dne 5. januarja smo izročili hladni zemlji truplo pokojnega tovarnarja in veleposestnika Jož. Kasal, rodom Čeha. Po silno mučni bolezni je izdihnil svoje dušo previden s svetimi zakramenti za umirajoče, in udan v božjo voljo. Rajni gospod bil je dober prijatelj pokojnega gospoda župnika, in sploh vseh duhovnikov. Zatoraj pa tudi zdaj počivata z gospodom župnikom na pokopališči blizo skupaj. Bog daj, da bi bila tudi v večnosti blizo, kakor sta tukaj bila rada skupaj. Da je pokojni bil obče ljubljen od vseh, to je pokazal njegov sijajni pogreb, katerega se je hotel udeležiti, skoraj vsakdo. Bil je nadalje tudi zvest sodržavljan, in ob enem tudi Slovan. On je rad zahajal v naše narodno shajališče. S tem je pokazal, da se ni sramoval svojega rodu slovanskega. Naj počiva v miru!

Od Sv. Andraža v Slov. gor. (Naše bralno društvo) je imelo v nedeljo 7. t. m. v gostilni gosp. Rola svoj IV. občni zbor, pri katerem so se volili v odbor sledeči: Jakob Klinar, posestnik v Smolincih in ud okr. šol. sveta svetlenarčkega, predsednik; gosp. Ivan Strelec, nadučitelj, podpredsednik; gosp. Josip Čeh, učitelj, tajnik in blagajnik; č. g. Jakob Očgerl, župnik, Gregor Druzovič, posestnik v Drbetincih, Jurij Petek, gostilničar na Gibini, odborniki. Odbor bode z veseljem in lahko deloval, ker društvo ni zaspano. Ljudstvo rado čita in mnogo čita. Ves zimski čas krožijo društvene knjige in časopisi po fari od uda do uda. To redno izposojevanje društvenih knjig in časopisov pa vzbuja pri ljudstvu vedno bolj veselje do čitanja in pridobi vedno več prijateljev bralnemu društvu. Zato se nam je pa tudi letos pri občnem zboru pridružilo 25

novih udov, kar je za našo majhno faro gotovo najboljše znamenje napredka. Gotovo pa tudi v dolgih zimskih večerih ni boljše in lepše zabave za priprosto ljudstvo, kakor čitanje lepih knjig in dobrih časopisov. Veselo je pa tudi videti, kako pridno se naročujejo farani na dobre domače liste. Priklati se sicer že nekoliko časa med dobrimi listi tudi neki leni »Delavec«, ki svojim naročnikom vedno pridiga, kako veselo bi bilo samo osem ur na den delati. Pridni slovenski delavec se pa vendar še zmiraj drži lepih besed »Moli in delaj!«, ker ve, da bi mu šlo kmalu rakovo pot, ako bi samo osem ur delal, potem se pa na trebuh vlegel ter »Delavca« čital in premišljeval. Slovenski kmetje in delavci, vi se pa rajši pridružite bralnim društvom, ki vam gotovo rada postrežejo z najboljšim branjem.

Iz Središča. (Gasilno društvo) naše je imelo dne 7. januarja t. l. občni zbor, pri katerem je bilo voljeno to-le načelnštvo; g. Jakob Klemenčič načelnik, Franc Horvat podnačelnik, Ivan Kolarič tajnik in blagajnik Jožef Ploh vodja in Ivan Ploh podvodja plezalcev. Jakob Škorjanec vodja. Kon. Venigerholz in Martin Vrabel podvodja brizgalničarjev, Jožef Zidarič orodni oskrbnik. Preden se je volitev pričela, se mnogo zasluženi načelnik g. Ivan Kočevar zahvali za dosedaj skazano mu zaupanje kot načelniku, ter naznani, da mu ni mogoče več biti na čelu temu človekoljubnemu društvu radi premnogih opravkov, ki jih ima ali njegova ljubezen, katero goji v svojem srcu do gasilnega društva, gnala ga je, akoravno se je načelnštvu odpovedal, da še ostane ud tega društva s tem, da pristopi k varuhom, katero nalogo prevzame, da ustanovi oddelek varuhov. Udje gasilnega društva, dobro vedoč, da so zasluge, katere si je bivši gospod učečnik pridobil za društvo že pri ustanovljenju, kakor tudi pozneje, ko mu je bil podnačelnik in načelnik reš velike, ga občni zbor imenuje za častnega načelnika gasilnega društva. Mi pa želimo, naj bi se te, po vsej pravici zaslužene časti dolga leta veselil, in naj bi v našem trgu bilo mnogo prijateljev, kateri bi bili gasilnemu društvu naklonjeni, kakor je bil on. V to »pomoz! Bog!«

Iz Kozjanske okolice. (Pojasnjenje.) Gospod urednik! Mojega dopisa iz Kozjanske okolice v 2 štev. »Slov. Gosp.« nekaj ljudij mogoče nalašč ni zapopadlo. Trdijo, da dolži dopisnik novega Šentpeterskega župana krivice pri denarji. To mi še ni na misel prišlo, ker ne vem nobene od njega, ampak, kakor ste me, gospod urednik gotovo razumeli, jaz sem hotel semo proti liberalnemu »Tagespoštinemu« prijatelju pokazati, da se sploh nikjer ni na liberalnega župana prav zanesti, da bo za občinsko korist skrbel, ampak zanesti se smeš edino le na trdno katoliškega vestnega župana.

Iz Kostrivnice. (Lovske reči.) Poln sladkega veselja je za posvetne ljudi predpustni čas; zato je pač škoda, da je letos takó kratek. Toda naš Karžupnik si je hitro vedel in znal pomagati. Kako pa? bote rado vedno popraševali vsi, ki si želite prav dolg predpusten čas. No, pomagal si je s tem, da je ta čas nekoliko nategnil, v resnici! »Slov. Gospodar« ima le prav, ko ga imenuje že leta 1877 v svoji 18. številki »neizgruntano pametno glavo«. Začel pa je obhajati svoj pust ali »fašenk« v sredi meseca grudna ravnokar preteklega leta. Zdaj pa poslušajte, na kakšen način! Poličanjski najemnik bočkega lova povabil je našega Karžupnika na lov. Na povabilu, katero je dobil, je zapisano: »Kdor ne odpove, ta pride«. Seveda je to povabilo našega junaka zelo razveselilo, pa kaj ampak radoval se je zato, da je izvedel dan, katerega bo lov na Boču. On je namreč strasten lovec: v največji burji, ko se na Boču ne vidi pet korakov daleč, zbere svoje ljudi in hoté ali nehote morajo na megleni Boč, kjer jim potem zve-

rinjad baje kar živa v torbe poskače. Ne da bi naznani v Poličane, da ga ne bode na lov, hitel je z nekimi ljudmi na Boč ter se postavil na oni kraj, kjer mejita poličanski in kostrivniški lov. Tam je prežal, kakor maček na miši ter čakal zajcev in srnjakov, ki bi pribelžali iz sosednega revirja, kjer so jih preganjali poličanski lovci. No sreča mu je bila nekaj časa še precej mila, toda kaj je to? Po bliskovo se mu približuje grozna pošast črna, kakor bi jo bil kdo ravnokar iz dimnika potegnil, nima ne ušes, ne repa, dolgo, dolgo dlako! Ko našega prežarja zagleda, naenkrat postoji ter mu gleda nepremično v prestrašene oči. S klicem: »Divji kozel je!« počí dvakrat po njem, za njim pa še dva Karžupnikova tovariša, pa glej, o čudo! Nobena kroglja se ga ne prime, ampak pošast dirja naprej naš junak pa vrže puško čez ramo z besedami: »Hostni vrag je!« urno odmaha s tovariši na svoj dom. Drugi dan se je po vsej Kostrivnici raznesla novica, da je Karžupnik na Boču streljal hostnega vraga, ta pa ni bil nihče drugi, kakor Wallandov — lovski pes, ki je moral na takó žalostni način izdihniti svojo pasjo dušo! O Karžupnik, ti si v resnici »neizgruntano pametna glava!«

Iz Ptuja. (Slov. petje.) Vnovič vzhaja zvezda na jasnem obnebji mile nam slovenske domovine. Ona zvezda, koja je bodrila pred 10. leti, rekli bi, skoraj takrat tú še osamela, ona je vstala vnovič z večjo radostjo, da praznuje svojo veličastno 10letnico. In ta zvezda je naše »Slovensko pevsko društvo« v Ptuji. Zato ozira se ona na Vas, častite pevke in častiti pevci, s prošnjo za vašo pripomoč, da pokažemo, kaj zamore slovenka pesen. Odbor »Sloven. pevška društva« sklenil je v svoji zadnji seji sledeče: 1. Desetletnica se bode letos vršila dne 5. avgusta v Ptuji. 2. Pele se bodo pa sledeče pesmi in sicer mešani zbori: Dr. Gust. Ipavec: »Pod prozorom«, za kor in četverspev; Volarič: »Slovenskim mladenkam«, za ženski zbor s spremljevanjem orkestra; Foerster: »Venec Vodnikovih pesnij«, s spremljevanjem orkestra. Moški zbori: Dav. Jenko: »Na moru«; Foerster: »Slamo« in Nedved: »Vojaci na poti«. Note novih pesnij se že tiskajo ter se bodo kmalu razpošiljale. Če bi se pa utegnulo pripetiti, da bi kje glasov znanih, zgoraj navedenih pesnij pomanjkova/ó, prosimo p. n. gosp. povrjenike, naj se v tem oziru nemudoma obrnejo na odbor »Slovensk. pevsk. društva« v Ptuji, da se zamorejo pesni vežbati prej, ko mogoče, posebno sedaj po zimskih večerih. Najbolj častno pa bode, kakor za pevce, tako za društvo, če se nam posreči, da se 10letnica izborna obnese. Vsa slavna društva uljudno opozarjamo na 10letnico »Slovenskega pevškega društva« v Ptuji. *

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj, Državni zbor se snide dne 22. februarja in kakor se govori, ima že vlada več postavnih predlog pripravljenih, ali med njimi ni sprememba volilne pravice. — Ministerstvo se posvetuje skorej dan za dnevom, najbrž jim hodi za predloge, ki jih naj dobi državni zbor v posvetovanje. — Linški škof, Dr. Doppelbauer, so dobili od Nj. veličanstva visoko odlikovanje, komandarski križ sv. Leopolda.

Češko. Konservativni veleposestniki so bili doslej na strani staročeških poslancev, ali kakor je sedaj podoba, razpade ta zveza in veleposestniki stopijo na nemško, liberalno stran. — Pri sodnijskih razpravah sedaj udje

»Omladine« preklicujejo skorej vsi, drugi za drugim, kar so bili iz kraja obstali. Zato pa je težko reči, kaj je na celi »Omladini« resnice; sprideno pa je to ljudstvo do cela!

Štajarsko. Deželni odbor je prodal kopaljšče Tobelbad na nemškem delu naše dežele. Kakor je znano, namerava še prodati tudi Slatino, ker neki »premalo nese«. Kedar gospodar prodaja svoja posestva, kos za kosom, pač ne kaže, da je dober gospodar. — Novi knezoškof Dr. Schuster so bili v torek prvokrat v dež. zboru. Dež. zbor je dovolil večim občinam pobirati do 100% obč. priklad. Občini se pač veliko nalaga stroškov in tudi nepotrebnega dela!

Koroško. Deželni zbor je vsprejel brez ugovora dež. proračun za leto 1894. Slov. poslanec Muri je rekel, da slov. ljudstvo ne more biti zadovoljno z ljudsko šolo, kakor je sedaj v deželi ter želi spremembe. — Mestni očetje v Beljaku so imenovali dež. predsednika, barona Schmid-Zabierow, častn. mestjanom; najbolj zavoljo njegovih zaslug za nemštvo nasproti »slov. nemirnežem«. To so vam čudne zasluge!

Primorsko. Na srednjih šolah v Gorici se gleda posebno na to, da se učenci naučijo nemški, da-si na Primorju ni Nemcev. Naj pa bode že ta ali drugi jezik, vsiljevati ga ne kaže. — Posojilnica v Gorici napreduje dobro in si pridobiva zmerom več zaupanja pri kmetih, pa tudi v mestu. — Minister za trgovino, grof Wurmbbrand, je imel za gospodo v Trstu sicer sladkih besed, vendar pa jim ni mogel dati kakih obljub, kar se tiče drž. podpore v denarju.

Hrvaško. Ban Khuen-Hédervary išče iz nova nadškofa in čudno, da ima svoje oči vedno le v ogerskih škofijah, mar ni v hrv. duhovščini moža, da je vreden te časti?

Ogersko. Oni državni poslanci, ki so izstopili iz vladne stranke, napravili so si nov klub in namen ima le-ta vreči sedanje ministre z njih stolov, s tem pa pokopati »civilni zakon«, čem globlje je mogoče. — Na vseh večjih krajih obhaja sedaj katol. ljudstvo javne skode, na njih se izreče ljudstvo rado in soglasno za sklepe katol. shoda v Budapešti, na veliko nevoljo vlade. Sem ter tje pa še vlada celo brani ljudstvu na take shode. Se ve, da vladi to ne pomaga veliko, kajti resnica se ne da prikriti.

Vunanje države.

Rim. V nedeljo so imeli sv. oče Leon XIII. sv. mašo v cerkvi sv. Petra; navzočih je bilo nad 12.000 ljudij. Sv. oče so imeli tudi kratek nagovor. Ljudje so se čudili njih glasu in čvrsti besedi.

Italjansko. Ministerstvo Crispi še vari načrt za svoje vladanje, a Rudini, prejšnji minister, stoji že kreu, da to ministerstvo vrže, ako njegovih stranki načrt ne dopade. Kdor pa pozna slabe finance te države, izračuni si lahko naprej, da načrt vlade — denar je vladar — ne more dopasti, kaj neki more vlada druga, kakor nastaviti višje davke! — Nemiri na Siciliji še niso h koncu, general Morra še ravna sicer lepo z ustajniki, ali njih revščine ne more jim odvzeti in cele te ustaje bi ne bilo, ko bi ljudje imeli kaj jesti. Kralj Umberto nima sreče, z njim pa cela država ne: manjka jim blagoslov božji.

Francosko. Predsedniku republike, Sadi-Cornotu, se grozijo anarhisti, ako potrdi obsodbo na smrt pri njih tovarišu Vaillantu. Doslej pa se kaže, da ostane pri obsodbi. — V državnem zboru pa se poslanci pitajo s tatovi, morlici in Bog zna, kaka imena si še dajo; ne pa brez pravice, zakaj republikanci so vsi in žal, da hodijo vsi v umazanem perilu.

Belgijsko. Na kraljevem dvoru bode kmalu gostija,

ker se oženi grofica Jozefina, hči brata kralja Leopolda II., s princem Karlom Hohenzollernskim, ki je v rodu z nemškim cesarjem.

Angleško. Vlada trdi, da nima nič opraviti z ustajo v Braziliji in torej tudi ne more nasvetovati ustajnikom, da se udajo. Tudi za svet, tak ali enak, je nihče ni vprašal. To je že mogoče.

Nemško. Česar so Nemci želeli že dolgo, to se je zgodilo zadnjo soboto v Berolinu: knez Bismarck se je pripeljal v Berolin in cesar Viljem ga je obdržal pri sebi — znamenje, da sta se zopet sprijaznila. Nekateri mislijo, da stopi Bismarck zopet v prejšnjo svojo službo, za dež. kancelarja. Kolikor se vidi, pa še ni misliti na to. — V drž. zboru so hude praske, ker se poslanci branijo novih davkov, ali kaj čejo, ko jih je treba? Manjka jim 70 milj. v drž. proračunu in ta denar se mora dobiti, naj se vzame, kjer koli je komu ljubo.

Rusko. Car Aleksander je bil zbolel precej nevarno, toda bolezen mu je že odlegla tako, da mu ne gre več za življenje. — Mesto Varševa je dobilo iz Lyona jako lepo bandero v znamenje, da ste si ruska in francoska vlada prijazni, če že ne v zvezi.

Bolgarsko. Kneginja Marija Lujiza je povila in otroku bodo dali ime: Boris. Srečni oče, knez Ferdinand, je izdal posebno izjavo na ljudstvo, v kateri mu daje to na znanje. Mladi Boris vsprejme sv. krst v kat. cerkvi, da-si je ljudstvo iz večine pravoslavno t. j. staroversko.

Srbsko. Novo ministerstvo je sestavil dr. Simič, doslej poslanik na Dunaju. Milan še ostane na dalje v Belemgradu. Obtožbe ministrov Avakumović in tov. je kralj preklcal in skupščino, drž. zbor, odložil, najbrž do pozne pomladi.

Turško. Mohamedancem ne dopada več v Evropi ter se selijo nazaj v Azijo. To se godi sicer po malem, vendar pa se po nekaterih krajih že pozna, da ljudij zmanjkuje.

Afrika. V Dahomeji so izvolili si protikralja in doslenji kralj, Behanzin, ima le malo več zvestih ljudij. Tako trdijo francoska poročila, mogoče pa je, da še Behanzin ne stoji na tako slabem torišču.

Amerika. Bratomorski boji se v Braziliji bližajo koncu ter bode zmagala vlada; gorje pa bode za ustajnike, kolikor jih jej pride v pest. — Iz New-Yorka so poslali za več milijonov zlata v Evropo; tu pa zgine brž v kase judov.

Za poduk in kratek čas.

Spomin na Bosno.

Leta 1878 bila je vojska v Bosni in je bil naš polk štv. 47. tudi poklican tje; ko smo 15. julija zvečer odrinili iz Maribora, so bili nekateri naših slov. fantov silno veseli, ker so menda mislili, da se bodo zmirom po železnici vozili; toda v Oseku so železnega konja izpregli in sedaj smo se na lastne noge postaviti morali, in smo prišli potem po hudih in vročih marših dne 3. avgusta v Dobo. Kaj pa zdaj? Ko je prišel glas, da je bilo mnogo huzarjev pri Maglaju vjetih in skoraj vsi pokončani, takrat niso več tisti vriskali, kateri so popred toliko veseli bili, celo poparjeni so bili, ko je samo glas do nas prišel o pobitih huzarjih. Ker je bil naš polk (regiment) skoro zmiraj za stransko stražo, in smo šli skozi Tešan, sta slišala dva vjeta huzarja, da so naši vojaki tam, in sta začela na ves glas vpiti notri v kleti, kjer sta bila vjeta; ko smo ju rešili iz kletke, sta bila zelo vesela, ako rayno nista dru-

gega na sebi imela, kakor samo srajco in gate in sta celo tisto noč pri nas ostala. Ko smo drugo jutro ob petih odmirali proti Maglaju, je ravno ta dan bila naša kompanija za prednjo stražo, in ko tako gremo bliže in bliže, že slišimo gromenje tepov, kako je pa zdaj pri srcu onim veselim fantom? O zdaj že niso več srca imeli na svojem kraju, ampak že v hlačah! In ko potem tako gremo naprej smo se nekateri šalili, kako bomo Turke pomandrali, ker so oni popred huzarje vničili, nekateri pa so tiho in mirno šli in premišljevali svojo usodo; in ko pridemo tako po nekem gojzdu navzdol, pribežita dva oborožena Turka proti nam, in ko nas zagledata, vržeta pukše od sebe, in tako gresta mirno proti nam, in delata križe na čelu in prsih v znamenje, da nista naša sovražnika. Mi smo ju pa videli, da sta orožje v kraj vrgla in zato smo jih vjeli; njima nič ni pomagalo, ko sta nam kazala, da nimata nikakega orožja, in tudi križi niso jima nič pomagali, morala sta iti z nami. Ko pa sta to videla, sta se v beg spustila; ker pa so bili naši urnejših nog, so ju kmalu spet prijeli in sta dobila zato par toplih po hrbtu. Ko je bil blizu pete ure boj končan, pride naš vojskovodja s svojim spremstvom F. Z. M. Filipovič in so bili vjeti pred njega postavljeni, bilo jih je sedem: ta nam znana dva in drugih pet in med njimi je bila tudi borna ženica, blizu 70—80 let stara. In glejte zdaj general ni vprašal nobenega izmed teh, ali je imel orožje pri sebi ali ga je proč vrgel, bili so vsi na smrt obsojeni. Če bi jih bil vprašal, lahko bi ona dva bila rekla: Bogme, bratko, jaz nisem pucal (streljal), ker nisem pukše pri sebi imel, ko so me vjeli, in bi še potem pričel morale priti; tako pa je bila sodba sklenjena brez prič in sicer na smrt, potem pa so bili kraj reke Bosne postavljeni in tam vstreljeni, in voda je bila njihov grob.

Moj namen pa ni, da bi vojsko nadalje popisoval, kako smo se namreč vojskovali pri Maglaju, Žepču, Belahovcih in Sarajevu; hotel sem le pokazati, da se nekateri naši narodnjaki ravno tako obnašajo, kakor ta dva Turka: kedar je o narodnosti govor, tedaj so veseli in vneti, kakor hitro pa slišijo o sovražniku, tedaj pa so celo poparjeni, kedar pa že slišijo, da se sovražnik bliža, tedaj pa jim srce celó vpade; kedar pa ga zagledajo našega narodnega sovražnika, tedaj pa celó: pukšo narodnosti v kraj važejo in že od daleč križe delajo v znamenje, da so njegovi prijatelji, na mesto da bi se za narodnost hlabro vojskovali. Glejte, onima našima dvema Turkoma ni nič pomagalo, da sta pukše proč vrgla, sta vendar ravno tako bila k smrti obsojena, kakor drugih pet. Tudi vam ne bo nič pomagalo, boste ravno tako občutili tujčevo peto na glavi, in jo že sedaj občutite, če drugod ne, pa vsaj pri mošnji, kedar morate zmirom za njo držati in toliko nepotrebnih stroškov plačevati.

Od kod je hren.

Narodna legenda, zapisal Anton Kosi.

Ko sta še Zveličar in sv. Peter po zemlji hodila, prideta na svojem potovanju do neke hiše, iz katere sta vže od daleč slišala krik in vrišč. »Stopiva nekoliko v hišo, da vidiva, kaj se ondè godi in kdo tako upije«, reče Zveličar sv. Petru. Popotnika odideta. V hišo stopivši najdeta tukaj ženo, ki je ravno svojega moža neusmiljeno oštevala, zmerjala in upila nad njim, da je bilo groza slišati. — Mirno poslušata Zveličar in sv. Peter nekoliko časa hudo ženo, ki se od prislecev ni dala motiti, temveč še vse bolj kričala in moža zasipavala s takimi psovkami, da je še celó sv. Petra začelo strah biti.

»To je pa vže vendar preveč«, obrne se zdaj Zveličar k svetemu Petru, »idi in izmekni ženi jezik in

konec bode vseh besedij!« »O gospod, ali ni to prevelika kazen za ženo,« obotavlja se svetnik, ki se je hudobne žene močno bal. »Idi in stori, kakor sem ti ukazal,« reče resno Zveličar. Sv. Peter, ki je dobro vedel, da ne gré protiviti se Gospodovim ukazom, ohrabri se in prej, kakor je bilo mogoče ženi se v bran postaviti, imel je njen jezik vže v roci, ter ga je izročil Zveličarju, ki ga vzame in spravi. »Čemu pa ti bode sedaj ta hudobni jezik?« popraša radovedno Peter, ko zapustita hišo.

»Ta hudi jezik«, odvrne Zveličar, »bodem vtaknil v zemljo in vzrastlo bode iz njega zopet »hudo«, a vendar bodo ljudje to »hudo« radi imeli«.

Iz babjega jezika je bajé vzrastla potém rastlina: hren, kateri, da-si ima zelo hudo in ostro koreniko, ljudje vendar kaj radi uživajo. Kaj se je zgodilo kasneje z ženo, ki se je jezika iznebila, je-li še dalje nad možem upila ali se je pa z njim pomirila — tega nam legenda ne pripoveduje.

Smešnica. Neki bolnik je dal svojo poslednjo željo zapisati tako-le: »Ničesar nimam, dolžen sem veliko, kar čez ostane pa žlahti zapustim!«

Razne stvari.

(Odlikovanje.) Svitli cesar je podelil prednici usmiljenih sester v Ljubljani, s. L. Hoppe, zlati križec za zasluge s krono.

(Pastirski list.) Mil. knez in škof govorijo v letošnjem pastirskem listu o sv. družini ter jo živo priporočujejo slov. družinam v posnemanje. List šteje 12 strani in 2 strani je »postne postave«.

(Okr. zastop.) V Rogoškem okraju še ima vsled zadnjih volitev nadalje večino stranka nemškutarjev; slov. stranka je samo v kmečki skupini, toda v tej je sijajno zmagala. Zakaj pa še ni tokrat zmagala v ostalih skupinah, o tem več v prihodnjem listu.

(Čitalnica v Brežicah) priredi v nedeljo, dne 4. februarja 1894 v hotelu »Klembas« veselico s sledečim vspešdom: 1.) Visoki »c«, veseloigra v enem dejanju; 2.) petje in prosta zabava. Začetek o 1/28. uri zvečer.

(Bralno društvo) »Edinost« v Središči ima v nedeljo, dne 4. februarja ob 7. uri zvečer v gostilni gosp. Šinka na kolodvoru svoj letošnji občni zbor. Na dnevnem redu je poročilo vodstva o društvenem delovanju, polaganje računov in pa volitev novega odbora. Po zboru prosta zabava in tombola.

(Dijaški kuhinji) v Mariboru je daroval vlč. g. Jožef Hrzič. kn. šk. duh. svetovalec in župnik na Spodnji Polskavi, 5 gold. ter g. Anton Kosi, učitelj v Središču 2 gold. 23 kr., zatem pa vlč. g. Anton Lacko, kn. šk. duhovni svetovalec in župnik pri Sv. Križu na Murskem polju, 2 gl. in nabralo se je pri ženitovanju Štrakljevem, ravno v isti župniji, 10 gl. 10 kr.

(Zasipalo) je v sredo v Pobrežju pri Mariboru dva delavca, Ferša in Šmirmaula, ko sta podzidavala studenec. Iz c. kr. kaznilnice so sicer brž poslali delavcev, da bi ju izkopali, toda doslej še niso dokopali do nju. Ona sta že gotovo mrtva.

(Dež. zbor) skonča svoje posvetovanje še le okol srede tega meseca. V posvetovanju ima med drugim tudi prošnjo ljudskih učiteljev za vrejenje njih plače.

(Česta.) Od Luč proti Solčavi se napravi nova cesta, največ na stroške dežele. Za to pa je treba, da dež. zbor te stroške dovoli.

(Občni zbor) podružnice sv. Cirila in Metoda v Braslovčah bo v cerkveni hiši v nedeljo, dne 4. svečana ob 3. uri popoldne. Na vspeh je: Pozdrav predsednika; poročilo tajnika in blagajnika; vplačevanje letnine; vpisovanje novih udov; volitev novega odbora in razni nasveti.

(Nemška posojilnica) obstoji v Šentilju v Slov. goricah, toda godi se ji slabo in »učitelj« Brandais misli, da so tega kriva društvena pravila. Mogoče, toda nam se dozdeva, da le Nemcev ondi primanjkuje, ki imajo kaj vložiti v posojilnico. Tacih pa, ki bi radi vzeli, brž ne manjka.

(Umrla) sta č. g. Matija Koren, zlatomašnik v Bučah, v 90. in g. Ferdo Kralj, bogoslovec 4. leta v Mariboru, v 26. letu svoje dobe. Naj počivata v miru!

(Šulverein.) Podružnica nemškega šulvereina za okolico Celje je končala svoje nadežno življenje.

(Strah.) V četrtek so se na velikem trgu v Mariboru splasili konji g. vit. Rosmanita, graščaka v Radvanju, ter so jo udarili na sredo trga med ženske prodajalke. Ženske so razpršele s kričem na vse strani, konje pa so nekateri možje obrnili s trga proti Dravi, da ni bilo večje nesreče.

(Zdrav kraj.) Pri Sv. Lovrencu ob kor. železnici se je lani porodilo 90 otrok, umrlo pa je 49 ljudi in poročilo se je 16 parov.

(Nered.) Na šulvereinskih ljudskih šolah v Sevnici, Šentilju v Slov. gor. in v Slov. Bistrici mora biti veliko nereda, da ima odbor šulvereina skorej pri vsaki seji z njimi opravka.

(Zasipalo) je v sredo v Pobrežju pri Mariboru dva delavca, Ferša in Šmirmaula, ko sta podzidavala studenec. Iz c. kr. kaznilnice so sicer brž poslali delavcev, da bi ju izkopali, toda doslej še niso dokopali do nju. Ona sta že gotovo mrtva.

(Okrajni zastop Ormoški) volii si je dne 24. januarija nastopni odbor: Načelnik g. dr. Ivan Geršak, c. kr. biležnik v Ormoži; namestnik č. g. Albin Schwinger, dekan pri Sv. Miklavži. Odborniki: Maks

Robič, trgovec v Središči, Franz Hanzelič, posestnik na Hardeku, Alojzij Meško, veleposestnik v Savcih in Martin Ivanuša, župan na Humu. Volitev vodil je Ptujski c. kr. okr. glavar dr. vitez Scherer v slovenskem jeziku; tako je prav. Za nas naj velja naš jezik.

(Bela žena.) V Krki na Koroškem je umrl preč. g. dr. Val. Nemeč, korar stolne cerkve v Celovcu in dekan v Krki; v Ljubljani pa preč. g. dr. Ivan Semen, častni korar stolne cerkve in profesor bogoslovja. Dr. Nemeč je bil naš rojak, doma pri Sv. Marijeti nižje Ptuja.

(Pevsko društvo) v Braslovčah priredi v nedeljo, dne 4. svečana v gostilni gosp. Fr. Brišnika veselico s tombolo. Spored: 1.) Tombola. 2.) Vesela igra: »Ubogí Alojzij«. 3.) Prosta zabava. Začetek ob 5. uri popoldne. Čisti k dobiček v prid društvu in k mnogobrojni udeležbi najvljudneje vabi odbor.

(Čitalnica v Šmariji pri Jelšah) priredi v nedeljo dne 4. svečana zvečer odhodnico svojemu bivšemu predsedniku, č. g. Jern. Stabuc-u, ki se preseli kot provizor k sv. Urbanu pri Ptuj. Dobro vedoč, da uživa odhajajoči gospod tudi med rodoljubi iz okolice mnogo priljubljenosti, vabi jih najvljudneje k obilnej udeležbi odbor.

(Ženska podružnica) družbe sv. Cirila in Metoda v Ormožu imela je dne 21. prosinca t. l. svoj redni, letni, občni zbor in srečkanje na korist družbe. Dobitke so darovali Ormoški narodnjaki, za kar se njim domoljubna hvala izreka. Odbor.

(Duhovniške spremembe.) Č. g. Jarnej Štabuc, kaplan v Šmariji pri Jelšah, pride za provizorja k Sv. Urbanu v Slov. goricah; č. g. Alojzij Šuta, kaplan pri Sv. Marijeti nižje Ptuja, pride v Šmarije in č. g. Franc Šaloven, kaplan pri Sv. Vidu blizu Celja, k Sv. Marijeti nižje Ptuja.

Loterijne številke.

Gradec 24. januarija 1894: 73, 22, 30, 44, 46
Dunaj » » 86, 25, 21, 74, 79

Veliki živinski sejem

vršil se bode na Blaževu (3. februarija) na Spodnji Polskavi.

Uradne in trgovske

KUVERTE

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Štacuna se takoj da v najem v šolskem poslopij v Galiciji pošta Žalec. Več se izve pri krajnem šolskem svetu v Galiciji.

Mlin na prodaj

s štirimi tečaji na dobri vodi, zidanim poslopijem, zidanimi hlevi, zraven njiva, vrt, ograjen velik pašnik, tri minote od farne cerkve. Cena nizka, plačilne pogodbe lahke. Več se zve pri g. učitelju Kocuvan pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah. 2-2

Učenec za prodajalnico

v starosti 14—15 let, zmožen nemškega in slovenskega jezika se sprejme pri Franc Horvatu pri Sv. Marjeti nižje Ptuja.

Gostilnica in kramarija

na dobrem mestu s hišo in njivami v sredini večje župnije se proda iz proste roke. Več pové upravnistvo t. l. 2-3

Wilhelm-ov

antiartritični antirevmatični

kričistilni čaj

od

Franca Wilhelm
lekarja

v Neunkirchen na Spod. Avstrijskem

se dobi v vseh lekarnah 3-5

za ceno 1 fl. av. v zavitek.

Sel. Kneipp

Važno za vsako gospodinjo in mater!

3-24

Kathreinerjeva Kneipp-ova sladna kava

velja vedno več za izvrstno, edino naravno in zdravo ter ob enem za rabo cenó pridajo h kavi. Ona se hvali od visokih zdravstvenih zavodov in je za gospé, otroke, želežčne in živéne bolnike najbolja nadomestba za kavo.

Previdnost pri nakupu! Zahteva se naj in vzame le beli, izvorni zavitek pod imenom

Dobi se povsodi. **Kathreiner.** 1/2 kilo 25 kr.

Oelz-ova kava

priznано najboljši in izdatnejši dostavek h kavi. Dobi se v vseh prodajalnicah za špecerijsko in povžitno blago.

Bratje Oelz, Bregenz.

V take kraje, kjer se naši pridelki ne dobivajo, razpošljamo cenó poštné zavitek do 2 gld. 10 kr. 15-15

V vsaki fari in občini

namešča se razumna, spoštovana in denarno zanesljiva oseba kot

zaupni mož

z dobrim postranskim zaslužkom. Pisma naj z pošiljajo pod „201.191“ **Gradec**, poste restante. 1-20

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah zrasednega vina izvlečena Francovka je skušen pomoček za oživiljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga ču-

dovito in uteši bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni želodcu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu da škrinjica zastoj in plača se na pošti voznina. Dobi se le samo pri **Benediktu Hertl**, graščaku na Goliču pri Konjicah na Štajarskem.

Zaloga v Mariboru pri Alojziju Quandest, gosposke ulice. 9-52

Tiskarna sv. Cirila

priporoča naslednje knjige:

1. „**Žalostna mati Božja**“, spisal Fr. Bezjak, župnik pri Sv. Marku, 6. natis. Obsega pouk o češčenju žal. matere Božje, pobožnost sedem petkov v čast žal. materi Božji, razne molitve in pobožnosti za god sedem žalosti Marije Device, zbirko molitev za očitno in domačo službo Božjo in precejšnje število svetih pesmij. Ta posebno za sveti postni čas primerna knjiga stane

vezana v polusnje	gld.	— 70
z zlatim obrezkom	—	80
v usnje z zlatim obrezkom	—	1 40
2. „**Družbine bukvice za dekleta**“, spisal Jožef Rozman, pokojni Konjiški nadžupnik, 12. natis; namenjene v prvi vrsti dekletom Križevske družbe, pa tudi vsem dekletom sploh jako koristne, veljajo

vezane v usnje z barvanim obrezkom	gld.	1 30
” ” rudečim	—	1 40
” ” zlatim	—	1 60
3. „**Duhovni Vrtec**“, 5. natis, priporočanja vredna molitvena knjiga, posebno za mladino, stane

v usnje vezan z zlatim obrezkom	gld.	— 85
” ” s kopčo	—	95
4. „**Sveto opravilo**“, spisal Anton Slomshek, nekdanji viši ogleda šol, 5. pomnoženi natis; namenjeno šolarjem viših razredov, velja

vezano	gld.	— 35
” v polusnje z zlatim obrezkom	—	50
” v usnje z zlatim obrezkom	—	60
5. „**Ključek nebeški**“, spisal Ivan Skuhala, dekan v Ljutomeru, za šolarje nižih razredov, velja

vezan	gld.	— 30
” v polusnje z zlatim obrezkom	—	40
” v usnje	—	50
6. „**Molitve na čast svete družine**“, komad 2 kr., 100 po 1 fl. 50 kr.
7. „**Božič**“ pridnim otrokom, spisal Alojzij Vakaj, stane 15 kr.
8. „**Svete pesmi za šolarje**“, vezane 10 kr.
9. „**Zbirka narodnih pesmij**“ I. snopič 10 kr.
10. ” II. snopič 10 kr.
11. „**Ženitovanje**“ 15 kr.

Lekarna „Zum goldenen Reichsapfel“

J. PSERHOFER'S

I. Singerstrasse št. 15,

Wien.

Kričistilne kroglice, nekdanje imenovane **univerzalne kroglice**, zaslužijo to ime po pravici, ker je veliko moč. Od več desetletij sem so te kroglice razširjene in malo takih družin je, pri katerih se to sredstvo ne bi našlo. Od mnogih zdravnikov se te kroglice priporočajo kot izvrstno domače zdravilo, posebno pri boleznih vsled **slabega prebavanja** in **zaprtega telesa**.

Jedna škatljica s 15 kroglicami stane 21 kr., jeden zavitek šestih škatljic 1 gld. 5 kr., pri nefrankovani pošiljavi po povzetju 1 gld. 10 kr.

Ako se denar naprej pošlje, ni treba plačati poštne in stane: 1 zavitek kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zavitka 2 gld. 30 kr., 3 zavitki 3 gld. 35 kr., 4 zavitki 4 gld. 40 kr., 5 zavitkov 5 gld. 20 kr., 10 zavitkov 9 gld. 20 kr. (Manj, kakor jeden zavitek se ne pošilja.)

Prosimo, da se izrečno zahteva „J. Pserhoferjeve kričistilne kroglice“

in paziti je, da ima pokrov vsake škatljice isti podpis **J. Pserhofer** in sicer v **rdečih** pismenih, katerega je videti na navodilu za porabo.

Balzam za ozeblino J. Pserhoferja 1 posodica 40 kr., prosto poštne 65 kr.

Trpotčev sok, ena steklenica 50 kr.

Amerikansko mazilo za trganje 1 gld. 20 kr.

Prah proti potenju nog, škatljica 50 kr., poštne prosto, 75 kr.

Balzam za goltance, 1 steklenica 40 kr., poštne prosto, 65 kr.

Življenska esenca (Pražke kapljice) steklenica 22 kr.

Razven imenovanih izdelkov dobivajo se še druge framacetične specijalitete, ki so bile po vseh avstrijskih časopisih oznanjene, in ako niso v zalogi, se na zahtevanje naročajo. — **Razpošiljana po pošti** se točno odpravljajo proti gotovini, večja naročila proti povzetju.

☛ Pri dopošiljavi denarja (po poštni nakaznici), stane poština dosti manj, kakor po povzetju. ☛

5-12